

Міністерство охорони здоров'я України
Полтавський державний медичний університет
Наукове товариство анатомів, гістологів, ембріологів та
топографоанатомів України

МАТЕРІАЛИ

науково-практичної інтернет-конференції
з міжнародною участю

СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ВИВЧЕННЯ МЕДИКО-ЕКОЛОГІЧНИХ АСПЕКТІВ ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ

ПОЛТАВА
11-12 жовтня 2022 року

системи кровообігу шляхом обчислення адаптаційного потенціалу була виявлена «незадовільна адаптація» (АП 3,27-3,38) та «зрив адаптації» (АП 3,78-3,95). Серед досліджуваної групи хворих були виділені особи з високим індексом маси тіла та особи похилого та старечого віку. Саме у таких хворих адаптаційний потенціал відповідав значенню – «зрив адаптації» (АП 3,78-3,95), що свідчить про виснаження адаптаційних можливостей системи кровообігу. Значення адаптаційного потенціалу «незадовільна адаптація» спостерігалось переважно у хворих середнього віку з нормальним індексом маси тіла, що свідчить про знижені функціональні резерви, та підтверджує наявність артеріальної гіпертензії.

Беручи до уваги отримані результати, можна зробити висновок про те, що люди, які хворіють на гіпертонічну хворобу мають підвищену метеочутливість. Особливо на їхній стан впливають зміни атмосферних параметрів, а саме коливання атмосферного тиску, вологості та температури повітря. Також у хворих з артеріальною гіпертензією, які мають високий індекс маси тіла та належать до людей похилого віку, спостерігається зрив адаптаційних можливостей системи кровообігу, що робить їх більш чутливими до змін погодних умов. Для даної групи пацієнтів потрібно здійснювати коригування лікування з урахуванням змін атмосферних параметрів, давати рекомендації пацієнтам щодо самоконтролю шляхом ведення щоденників погоди для уникнення кризових станів та підвищення стійкості організму людини.

**Клепець О.В., Єрошенко Г.А., Рябушко О.Б.,
Ваценко А.В., Улановська-Циба Н.А., Передерій Н.О., Кінаш О.В.,
Шевченко К.В.**

Полтавський державний медичний університет м. Полтава

ПОЛТАВСЬКИЙ МІСЬКИЙ ПАРК ЯК ПОЛІГОН ОСВІТНЬО- ВИХОВНОЇ РОБОТИ ІЗ МАЙБУТНІМИ ЛІКАРЯМИ

Як відомо, триєдиною метою освітнього процесу є навчання, виховання та всебічний розвиток особистості. Гармонійне поєднання усіх освітніх впливів зберігає свою актуальність і на етапі вищої школи, де поряд із поглибленням системи професійних знань триває формування світогляду та ціннісних орієнтацій майбутнього фахівця. Саме тому повноцінна професійна підготовка здобувачів вищої освіти має здійснюватися не лише

протягом навчальних занять, але й у позанавчальний час, далеко не обмежуючись стінами університету.

Особливої уваги при організації позааудиторної роботи потребують майбутні лікарі, оскільки програма їх фахової підготовки відрізняється значною кількістю дисциплін із великим обсягом складної для сприйняття інформації та суворою системою навчальних вимог. Завданням педагогів медичного вишу є зорієнтувати своїх студентів не тільки на турботу про здоров'я майбутнього пацієнта, але й на формування у молодих людей чітких установок на ведення здорового способу життя та збереження здорового довкілля. З метою психоемоційного розвантаження студентів-медиків, організацію їх змістовного дозвілля, розширення професійного кругозору та формування у них стійких еколого-валеологічних орієнтирів варто спрямовувати виховну роботу з молоддю на екскурсійну діяльність у природу, у тому числі на природно-заповідні об'єкти, що мають значний рекреаційний та освітньо-виховний потенціал.

На території міста Полтава одним із таких об'єктів є парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва загальнодержавного значення «Полтавський міський» – зразок зеленої архітектури середини ХХ століття. Цей природно-заповідний об'єкт площею 124,5 га був закладений у квітні 1962 р. на місці Поля Полтавської битви у північно-східній околиці міста. Природною основою композиції парку виступили масиви природних дібров та степові схили трьох глибоких балок, утворених правими притоками р. Тарапунька. По мірі розбудови парку типовий лісостеповий ландшафт доповнювався штучними колекціями деревних і чагарникових насаджень із понад 200 порід, тоді як руслова мережа малих водотоків слугувала для створення системи із шести ставків загальною площею понад 5 га. Виразний дендрологічний ухил парку сприяв закріпленню за ним серед місцевого населення назви «дендропарк».

Композиційне поєднання різноманітних елементів рельєфу, водойм і водотоків, рукотворних галявин, обрамлених декоративними рослинами, є основою формування оглядових майданчиків із мальовничими краєвидами. Різноманіття видів і форм дерев та кущів, що репрезентує флору Європи, Далекого Сходу, Північної Америки, Китаю, Японії, Середньої Азії, Сибіру, представлене на тематичних ділянках «Українська діброва», «Лісостеп», «Російський ліс», «Кавказ», «Галявина постійного квітування», «Арборетум», «Сирінгарій». За задумом проектувальників, ділянки зберігають свою декоративність в усі пори року, що посилює емоційно-естетичну привабливість парку для його відвідувачів.

Викладачами кафедри біології Полтавського державного медичного університету накопичено позитивний досвід організації екскурсій до Полтавського міського парку у рамках виховної роботи зі студентами курированих груп. Під час таких прогулянок за заздальгідь продуманим викладачем маршрутом студенти знайомляться з історією створення парку, його ландшафтною структурою, цікавими природними об'єктами та припадними фотолокаціями. Майбутні лікарі мають змогу на власному досвіді переконатися у важливості подібних парків для організації здорового відпочинку населення. З метою посилення виховного та оздоровчого ефекту на студентів екскурсійну діяльність можна поєднувати зі спортивними розвагами (фізичні вправи на свіжому повітрі, змагання, естафети тощо). Крім того, ефективним є поєднання відпочинку із пізнавальною активністю студентів через організацію тематичних квестів, проведення евристичних бесід, міні-лекторіїв тощо.

Так, при перебуванні студентів-медиків на території парку доцільно звернути їх увагу на численних представників лікарських рослин, що зустрічаються у різних місцезростаннях (лісових, лучностепових, лучних, прибережно-водних) серед дерев (дуб звичайний, липа серцелиста, гірकोкаштан звичайний, береза повисла, сосна звичайна і т.д.), чагарників (глід, шипшина, жостір проносний тощо) і трав (суниці зелені, цикорій звичайний, деревій майжезвичайний, материнка звичайна, звіробій звичайний, лепеха звичайна, дягель лікарський, лопух справжній, череда поникла та трироздільна, хвощ польовий, вербозілля лучне, гірчак почечуйний, мати-й-мачуха, кропива дводомна тощо).

Важливо також акцентувати увагу майбутніх лікарів на зв'язку місцевості парку із іменами видатних вчених та обговорити їх внесок у розвиток світової науки і медицини. До сьогодні на цій території зберігся дачний будиночок відомого хірурга Миколи Васильовича Скліфосовського, де у 80-тих роках ХІХ століття відпочивав студентом Володимир Іванович Вернадський – засновник вчення про біосферу та ноосферу.

Під час проведення екскурсії необхідно вказати студентам на прояви безпосереднього негативного впливу людини на природні комплекси парку: самовільні рубки, випас худоби, несанкціоновані вогнища, неконтрольовану заготівлю лікарських рослин, сінокосіння, надмірне рекреаційне навантаження, пошкодження декоративних дерев і куців, засмічення території побутовими відходами тощо. При цьому варто також згадати, що свого часу студенти були серед тих людей, зусиллями яких створювалися паркові насадження та велося впорядкування території. Сьогодні учнівська та студентська молодь може активно залучатися до волонтерських акцій із

прибирання території від сміття, догляду за насадженнями, опіки над дикими та декоративними тваринами (качки, лебеді і т.п.), що населяють біотопи парку.

Отже, Полтавський міський парк є зручним та багатофункціональним полігоном для проведення різних напрямків освітньо-виховної роботи із майбутніми лікарями. Під час екскурсій до цього об'єкту студенти-медики мають змогу не тільки відпочити та відновити сили для навчального процесу, але й поглибити свої професійні знання, підвищити екологічну та природоохоронну свідомість, удосконалити навички соціальної взаємодії.

Клітинська О.В., Зорівчак Т.І., Шетеля В.В., Стішковський А.В.

Державний вищий навчальний заклад

«Ужгородський національний університет» м. Ужгород

ВПЛИВ ПИТНОЇ ВОДИ НА СТОМАТОЛОГІЧНЕ ЗДОРОВ'Я ДІТЕЙ ЗАКАРПАТТЯ

Роль питної води у формування та підтриманні здоров'я дітей доведено великою кількістю дослідників та підтверджено практичними лікарями. [1, 2]. Мінеральний склад води, вміст в ньому шкідливих речовин та мікроорганізмів суттєво впливають на стан кісткової системи, м'язів та роботу внутрішніх органів. Тобто, якість питної води для щоденного вживання може як покращити стан здоров'я так і погіршити його. Іншими словами для фізіологічного формування здорового організму та підтримання його повноцінне функціонування потрібно щоденно вживати якісну питну воду. [3].

Проте, велика кількість населення планети проживає на географічно неоднорідних територіях, на яких водні ресурси не відповідають нормам. Однією з таких територій є Закарпатська область, яка є природною зоною біогеохімічного дефіциту фтору та йоду, що є несприятливим фоном для формування зубо-щелепної системи у дітей, які постійно мешкають на цих територіях і вживають питну воду, доступну для даних територій [4,5].

Якість питної води, яку вживають мешканці є значущим чинником профілактики захворюваності і відноситься до найважливіших контрольованих складових громадського здоров'я населення. Контроль якості питної води є пріоритетним завданням урядів усіх країн світу, і повинно регламентуватися на законодавчому рівні.

Жукова М.Ю., Шарлай Н.М.	40
ЕФЕКТИВНІСТЬ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ ПРИ ВИКЛАДАННІ МЕДИЧНИХ ДИСЦИПЛІН У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ	
Каськова Л.Ф., Андріянова О.Ю., Яценко П.І., Артеме'в А.В.	42
ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ІНФОРМАТИВНОСТІ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ ЗІ ЗДОБУВАЧАМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ	
Катеренчук В.І.	44
МОЖЛИВОСТІ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ АНГЛОМОВНИХ СТУДЕНТІВ У МЕДИЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ ПІД ЧАС ПАНДЕМІЇ	
Катеренчук В.І., Попруга А.О.	45
ДОСВІД ВИКЛАДАННЯ ЕНДОКРИНОЛОГІЇ АНГЛОМОВНИМ СТУДЕНТАМ З ІНДІЇ	
Кіруша І.С., Івашута І.М., Макаренко В.І.	46
ДОСЛІДЖЕННЯ ВПЛИВУ ПОГОДНИХ УМОВ НА ХВОРИХ З АРТЕРІАЛЬНОЮ ГІПЕРТЕНЗІЄЮ	
Клепець О.В., Єрошенко Г.А., Рябушко О.Б., Ваценко А.В., Улановська-Циба Н.А., Передерій Н.О., Кінаш О.В., Шевченко К.В.	49
ПОЛТАВСЬКИЙ МІСЬКИЙ ПАРК ЯК ПОЛІГОН ОСВІТНЬО-ВИХОВНОЇ РОБОТИ ІЗ МАЙБУТНІМИ ЛІКАРЯМИ	
Клітинська О.В., Зорівчак Т.І., Шетеля В.В., Стішковський А.В.	52
ВПЛИВ ПИТНОЇ ВОДИ НА СТОМАТОЛОГІЧНЕ ЗДОРОВ'Я ДІТЕЙ ЗАКАРПАТТЯ	
Кононенко С.В., Пелипенко О.В., Ковальов О.С.	54
ВІКОВІ ОСОБЛИВОСТІ ОПЕРАТИВНОГО ЛІКУВАННЯ ПЕРЕЛОМІВ ПЛЕЧА НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ	
Кононов Б.С., Білаш С.М., Кобеньак М.М.	56
ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ КУЛЬТУРИ СТУДЕНТІВ-МЕДИКІВ: ТЕОРЕТИЧНИЙ АНАЛІЗ	
Лисаченко О.Д., Єрошенко Г.А., Кінаш О.В., Шевченко К.В., Білаш В.П., Свінцицька Н.Л.	58
ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ КУЛЬТУРИ ЗДОБУВАЧА-МЕДИКА	
Лисаченко О.Д., Пелипенко Л.Б., Волошина О.В.	60
РОЛЬ АЛЬБОМА-ПРАКТИКУМА В ЗАСВОЄННІ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ГІСТОЛОГІЯ, ЦИТОЛОГІЯ ТА ЕМБРІОЛОГІЯ» ЗДОБУВАЧАМИ МЕДИЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ	
Литовченко С.О., Пелипенко О.В.	61
ВЗАЄМОВІДНОШЕННЯ ПОРУШЕННЯ ПРИКУСУ ТА ПОСТАВИ СТОП У ДІТЕЙ	
Мельник В.Л., Шевченко В.К., Костиренко О.П.	62
ОПАНУВАННЯ НАВИЧОК НАДАННЯ НЕВІДКЛАДНОЇ ДОПОМОГИ ЛІКАРЯМИ-КУРСАНТАМИ ТА ЛІКАРЯМИ-	